วารสารวิจัยสังคมและปริทัศน์
ปีที่ 49 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2569): 285105

Journal of Social Research and Review
Volume 49 No.1 (January-June 2026): 285105
ISSN 3056-9508 (Online)

บทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียกับการสร้างและส่งเสริมเครือข่ายระหว่างปัญญาชนในเอเชีย

ฐิติวัฒน์ สิทธิพัตร[1] และ สิริพร สมบูรณ์บูรณะ[2*]
[1]*สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักวิชารัฐศาสตร์และประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160*
[2]*ศูนย์วิจัยภูมิสังคมและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สำนักวิชารัฐศาสตร์และประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80160*
*ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, อีเมล: ssiripor@mail.wu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาบทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการข้ามพรมแดน และวิธีที่ปัญญาชนรุ่นใหม่ในเอเชียสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเอเชีย การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพภายใต้แนวทางตีความ โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมจำนวน 17 คน และการสังเกตการณ์ในกิจกรรมสำคัญของสมาคม ผลการวิจัยพบว่าสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียทำหน้าที่สำคัญหลายมิติ ได้แก่ การเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ข้ามพรมแดน การบ่มเพาะนักวิชาการรุ่นใหม่ การสร้างเครือข่ายนอกห้องประชุม และการช่วยให้ความหมายของเอเชียเกิดขึ้นผ่านการแลกเปลี่ยนข้ามภาษาและข้ามรุ่น ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมกำหนดนิยามความหมายของเอเชีย ความหมายเหล่านี้มีความเปิดกว้าง หลากหลาย และยั่งยืน นอกจากนี้ งานวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการสร้างเอเชียและเครือข่ายวิชาการไม่ได้เกิดจากสถาบันหรือเวทีเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากประสบการณ์จริง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วม และการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องของนักวิชาการรุ่นใหม่ ซึ่งสะท้อนถึงพลวัตการผลิตความรู้ในเอเชียและความสำคัญของการมีเวทีที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ร่วมคิดร่วมทำ สำหรับข้อเสนอแนะควรพัฒนากลไกการบ่มเพาะและการทำงานร่วมกันของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบระบบพี่เลี้ยง พื้นที่ความร่วมมือหลังการประชุม และการสนับสนุนการสื่อสารหลายภาษา ควบคู่กับการศึกษาติดตามผลระยะยาวและการเปรียบเทียบเครือข่ายวิชาการในสาขาอื่น เพื่อทำความเข้าใจความยั่งยืน และพลวัตของการผลิตองค์ความรู้ในเอเชียอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: สมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย; ปัญญาชนในเอเชีย; วิธีวิทยาเอเชีย; การเมืองของความรู้

วันรับบทความ: 3 ธันวาคม 2568, **วันแก้ไขบทความ**: 22 มกราคม 2569, **วันตอบรับบทความ**: 5 มีนาคม 2569

The Role of the Inter-Asia Cultural Studies Society in Establishing and Promoting Networks Among Intellectuals in Asia

Thitiwat Sitipat[1] and Siriporn Somboonboorana[2*]

[1]*Department of International Relations, School of Political Science and Public Administration, Walailak University, Tha Sala District, Nakhon Si Thammarat Province 80160, Thailand*

[2]*Center of Geosocial and Cultural Research for Sustainable Development, School of Political Science and Public Administration, Walailak University, Tha Sala District, Nakhon Si Thammarat Province, 80160 Thailand*

[*]Corresponding author, Email: ssiripor@mail.wu.ac.th

Abstract

This study examines the role of the Inter-Asia Cultural Studies Society (IACSS) in fostering cross-border academic networks and how young intellectuals in Asia construct shared understandings of Asia. A qualitative, interpretive approach was employed, drawing on interviews with 17 participants and field observations during key IACSS activities. Findings indicate that IACSS operates on multiple levels: it provides a platform for cross-border knowledge exchange, nurtures emerging scholars, facilitates networks beyond formal meetings, and contributes to the creation of Asia as a dynamic concept through cross-linguistic and intergenerational exchanges. Participants actively engage in defining and negotiating the meaning of Asia, resulting in understandings that are open, diverse, and sustainable. The study further demonstrates that the construction of Asia and academic networks is not solely the product of institutional structures or formal conferences, but emerges from direct experiences, interpersonal relationships, and continuous engagement of young scholars. This highlights the dynamic nature of knowledge production in Asia and the importance of spaces that allow all participants to actively contribute, reflect, and co-create meaning within the regional academic community. The research recommendation, future efforts should develop sustained mentoring, post-conference collaboration, and multilingual support, alongside longitudinal and comparative studies, to better understand the sustainability and dynamics of knowledge production in Asia.

Keywords: Inter-Asia Cultural Studies Society; Intellectuals in Asia; Asia as method; Politics of knowledge

Received: December 3, 2025, **Revised**: January 22, 2026, **Accepted**: March 5, 2026

1. บทนำ

การสร้างเครือข่ายทางวิชาการในภูมิภาคเอเชีย เป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและหลายมิติ ทั้งด้านความรู้ การเมือง และวัฒนธรรม เครือข่ายดังกล่าวมิได้เป็นเพียงพื้นที่พบปะแลกเปลี่ยนเชิงวิชาการเท่านั้น หากยังทำหน้าที่เป็นเวทีต่อรองอำนาจของการสร้างความรู้ภายใต้เงื่อนไขโลกาภิวัตน์ที่มักอิงมาตรฐานตะวันตก นักวิชาการจำนวนมากเห็นว่าความรู้มิได้เกิดจากปัจเจกบุคคลเพียงลำพัง แต่เกิดขึ้นผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์และชุมชนการปฏิบัติ (Communities of practice) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหมาย อัตลักษณ์ และอำนาจถูกผลิตและต่อรองอยู่ตลอดเวลา (Hall, 1990; Appadurai, 1996; Wenger, 1998) ภายใต้บริบทเช่นนี้ ปัญญาชนในเอเชียจึงเผชิญโจทย์สำคัญว่าจะสร้างองค์ความรู้ที่ยืนอยู่บนฐานประสบการณ์และประวัติศาสตร์ของภูมิภาค โดยลดการพึ่งพากรอบคิดแบบตะวันตกได้อย่างไร ทั้งในระดับแนวคิดและระดับปฏิบัติการของเครือข่ายทางวิชาการ

สมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ก่อตั้งขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1990 โดยกลุ่มนักวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษาในเอเชีย ภายใต้แรงบันดาลใจในการสร้างพื้นที่ทางปัญญาที่เอเชียสามารถอ้างอิงกันเอง แทนการพึ่งพากรอบความรู้จากตะวันตกเพียงด้านเดียว สมาคมมีบทบาทสำคัญในการจัดการประชุมนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ การสนับสนุนวารสาร Inter-Asia Cultural Studies และการจัดกิจกรรมบ่มเพาะนักวิชาการรุ่นใหม่ เช่น Field school และ Summer school ซึ่งมุ่งสร้างพื้นที่เรียนรู้เชิงวิพากษ์และความร่วมมือข้ามพรมแดน (Chen & Chua, 2006; Chen, 2010; Inter-Asia School, 2024) สมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียทำหน้าที่ในฐานะกลไกสำคัญในการสร้างและส่งเสริมเครือข่ายของปัญญาชนเอเชีย ทั้งเป็นเวทีการประชุม นำเสนอ และเป็นโครงสร้างเชื่อมโยง (Infrastructure) ที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือข้ามพรมแดนระหว่างบุคคลและสถาบันอย่างต่อเนื่อง (Inter-Asia Cultural Studies Society, 2025)

ในเชิงแนวคิด สมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียมีความเชื่อมโยงกับข้อเสนอเรื่อง Asia as method ที่เสนอโดย Chen, (2010) ซึ่งเรียกร้องให้เอเชียทำหน้าที่เป็นฐานอ้างอิงทางทฤษฎีและวิธีวิทยาในการผลิตความรู้ วิธีวิทยาดังกล่าวมิได้หมายถึงการปฏิเสธองค์ความรู้ตะวันตก หากแต่เป็นการลดการพึ่งพาเชิงเดี่ยว และเปิดพื้นที่ให้งานวิชาการในเอเชียสามารถอ้างอิง เชื่อมโยง และเปรียบเทียบกันเองภายในภูมิภาค แนวคิดนี้สอดคล้องกับความพยายามของสมาคมในการสร้างการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้แบบหลายศูนย์ (Multi-nodal) และการอ้างอิงภายในเอเชีย (Intra-Asia referencing) ซึ่งเปิดทางให้เกิดการผลิตความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับเอเชีย ทั้งในเชิงทฤษฎี วาทกรรม และการทำงานสนาม

อย่างไรก็ดี แม้จะมีงานศึกษาที่อภิปรายเรื่องวัฒนธรรมศึกษาและวิธีวิทยาเอเชียจำนวนมาก งานที่มุ่งศึกษาบทบาทของสมาคมหรือองค์กรเครือข่าย ในฐานะกลไกเชิงสถาบันที่เอื้อให้เกิดการบ่มเพาะนักวิชาการรุ่นใหม่ และการหมุนเวียนความรู้ภายในภูมิภาคเอเชียยังมีค่อนข้างจำกัด งานวิจัยส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญกับการอภิปรายเชิงทฤษฎี มากกว่าการสำรวจประสบการณ์จริงของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายทางวิชาการ

ดังนั้น ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้อยู่ที่การทำความเข้าใจสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียในฐานะโครงสร้างเครือข่ายที่มีหลายมิติพร้อมกัน ได้แก่ มิติของเวทีแลกเปลี่ยน (Forum) มิติของการผลิตความหมาย (Meaning-making) และมิติของการสืบทอดข้ามรุ่น (Inter-generational succession) บทความนี้ต้องการแสดงให้เห็นถึง ช่องว่างเชิงประจักษ์ของบทบาทสมาคมต่อเส้นทางการเติบโตของนักวิชาการรุ่นใหม่ในเอเชีย การทำความเข้าใจเรื่อง Asia as method จากระดับแนวคิดสู่ระดับกระบวนการปฏิบัติจริง และภาพการเมืองของความรู้ในบริบทเอเชียร่วมสมัย ผ่านประสบการณ์ของผู้เข้าร่วม ซึ่งสะท้อนทั้งโอกาส ข้อจำกัด และความไม่เท่าเทียมที่ยังดำรงอยู่ภายใต้บริบทดังกล่าว

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างและส่งเสริมเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่ ตลอดจนวิเคราะห์กระบวนการสร้างความเข้าใจร่วมกันและการผลิตองค์ความรู้เกี่ยวกับเอเชียของปัญญาชนรุ่นใหม่

2. ทบทวนวรรณกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องบทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียกับการสร้างและส่งเสริมเครือข่ายระหว่างปัญญาชนในเอเชีย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดปัญญาชนและวิธีวิทยาเอเชียเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 แนวคิดปัญญาชน เป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ เพราะช่วยให้เข้าใจว่าใครคือผู้ที่มีบทบาทในการผลิตและเผยแพร่ความรู้ และพวกเขามีความสัมพันธ์กับสังคมและอำนาจอย่างไร โดยทั่วไปปัญญาชนสามารถนิยามได้ว่าเป็นผู้ที่

ทำหน้าที่สร้าง ถ่ายทอด และตีความองค์ความรู้ พร้อมทั้งมีบทบาทเชิงสาธารณะในการตั้งคำถาม วิพากษ์ และเสนอทางเลือกต่อโครงสร้างทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรม แนวคิดของ Gramsci (1971) นักคิดการเมืองชาวอิตาลี มักถูกอ้างถึงอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเขาเสนอว่า ปัญญาชนไม่ใช่ชนชั้นพิเศษที่ดำรงอยู่โดยลอยตัว แต่คือผู้ที่มีพันธะสัมพันธ์กับชนชั้นหรือกลุ่มทางสังคมที่ตนเองเป็นตัวแทน (Gramsci, 1971) Gramsci แยกปัญญาชนออกเป็นปัญญาชนดั้งเดิมที่มักดำรงสถานะที่ดูเหมือนเป็นกลาง เช่น ครู หรือนักวิชาการ และปัญญาชนเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเกิดขึ้นจากกลุ่มทางสังคมและทำงานเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับกลุ่มนั้น ๆ แนวคิดนี้ทำให้เราเห็นว่า ปัญญาชนเอเชียมิได้ทำงานอย่างเป็นอิสระ แต่ทำงานอยู่ท่ามกลางการต่อรองและพันธะทางสังคม

นอกจาก Gramsci แล้ว Foucault (1980) นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ผู้มีอิทธิพลต่อความเข้าใจเรื่องปัญญาชน Foucault เสนอว่าความรู้และอำนาจเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น ความรู้ไม่ได้มีความเป็นกลาง แต่ทำงานเป็นกลไกที่ช่วยสร้างและรักษาระเบียบทางสังคม ปัญญาชนในมุมมองของ Foucault จึงไม่เพียงเป็นผู้แสวงหาความจริง หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของกลไกอำนาจที่กำหนดว่าอะไรจะถูกยอมรับเป็นความจริง (Foucault, 1980) การวิเคราะห์นี้ช่วยให้เห็นภาพว่า นักวิชาการในสมาคมมิได้ทำงานในสุญญากาศ หากแต่ต้องทำงานอยู่ภายใต้กรอบโครงสร้างที่มีภาษา ระบบการตีพิมพ์ และสถาบันวิชาการเป็นตัวกำหนด

ในอีกด้านหนึ่ง Said (1994) นักวิชาการเชื้อสายปาเลสไตน์–อเมริกัน ได้ทำให้เราเข้าใจว่า การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับเอเชียสัมพันธ์โดยตรงกับโครงสร้างอำนาจระหว่างตะวันตกและตะวันออก ผ่านงานลัทธิตะวันออก ซาอิดกล่าวถึงแนวคิดลัทธิตะวันออก (Orientalism) ว่าความรู้เกี่ยวกับตะวันออกถูกสร้างขึ้นภายใต้สายตาและอำนาจของตะวันตก ทำให้เอเชียถูกกำหนดภาพแทนในฐานะผู้อื่น แนวคิดนี้ทำให้การทำความเข้าใจปัญญาชนเอเชียในปัจจุบันไม่อาจละเลยมิติการแทนตัว เพราะแต่ละประเด็นที่กล่าวถึงล้วนแล้วแต่มีเงื่อนไขของอำนาจกำกับอยู่ (Said, 1994) เมื่อเชื่อมโยงแนวคิดทั้งสามเข้าด้วยกัน เราจะเห็นว่าปัญญาชนเอเชียในเวทีอย่างสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย ไม่ได้เป็นเพียงผู้ผลิตความรู้เฉพาะทาง แต่ทำงานอยู่ในเงื่อนไขทางสังคมและการเมือง พวกเขาต้องต่อรองกับกรอบความรู้ที่มีอยู่เดิม ต้องหาพื้นที่ในการนิยามตนเอง และต้องสร้างความหมายใหม่ของเอเชียให้แตกต่างไปจากที่ตะวันตกเคยสร้างไว้ ความเข้าใจปัญญาชนเช่นนี้จึงเป็นจุดตั้งต้นที่สำคัญของงานวิจัยนี้

นักคิดทั้งสามล้วนเติบโตและทำงานภายใต้บริบทความรู้แบบตะวันตก จึงสะท้อนให้เห็นว่ากรอบแนวคิดคลาสสิกเกี่ยวกับปัญญาชนในโลกวิชาการ ยังคงมีรากฐานจากมาตรฐานตะวันตกเป็นสำคัญ การนำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการศึกษาบริบทเอเชียจึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างวิพากษ์ และเปิดพื้นที่ให้เกิดกรอบคิดทางเลือกที่ตั้งอยู่บนประสบการณ์ของเอเชียเอง

2.2 แนวคิดวิธีวิทยาเอเชีย (Asia as method) ที่เสนอโดย Chen (2010) เป็นข้อเสนอสำคัญในการลดการพึ่งพากรอบอธิบายจากโลกตะวันตก และผลักดันให้เอเชียทำหน้าที่เป็นฐานอ้างอิงทางทฤษฎีและวิธีวิทยา นักวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษาในเอเชียจำนวนมาก เห็นพ้องว่าการผลิตความรู้ควรอาศัยการอ้างอิงและการเปรียบเทียบภายในภูมิภาค (Chen & Chua, 2006; Dirlik, 2007; Iwabuchi, 2014) แนวคิดเหล่านี้เน้นว่าเอเชียมิใช่เพียงกรณีศึกษาของทฤษฎีตะวันตก หากแต่สามารถเป็นแหล่งกำเนิดของทฤษฎีและกรอบวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง การหมุนเวียนของความรู้ในภูมิภาคและการใช้ภาษาอย่างหลากหลายจึงเป็นกลไกสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางอำนาจในโลกวิชาการ

แนวคิดวิธีวิทยาเอเชีย (Chen, 2010) กลายเป็นหมุดหมายสำคัญในการศึกษาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในภูมิภาคเอเชีย เพราะเป็นความพยายามในการลดการพึ่งพาการอธิบายจากโลกตะวันตกและสร้างฐานความรู้ที่มีเอเชียเป็นศูนย์กลาง วิธีวิทยานี้ไม่ได้หมายถึงการปฏิเสธองค์ความรู้ตะวันตก แต่เป็นการเสนอให้หันกลับมาใช้อ้างอิงภายในภูมิภาคเพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนความรู้ที่สะท้อนประสบการณ์ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่มีร่วมกันในเอเชีย

แนวคิดของ Chen อธิบายว่าปัญหาของงานวิชาการเอเชียในอดีต คือการถูกบังคับให้เทียบเคียงกับมาตรฐานของตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎี วิธีการ หรือแม้แต่ภาษา ผลที่ตามมาคือเอเชียมักถูกทำให้เป็นเพียงกรณีศึกษา เพื่ออธิบายทฤษฎีตะวันตกมากกว่าจะเป็นฐานของการสร้างทฤษฎีเอง วิธีวิทยาเอเชียจึงเสนอให้ปัญญาชนในภูมิภาคหันกลับมาอ้างอิงกันเอง (Intra-Asia referencing) เช่น การเปรียบเทียบสังคมญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ หรือการศึกษาความสัมพันธ์ไทยกับอินโดนีเซียโดยไม่จำเป็นต้องผ่านกรอบตะวันตกเสมอไป (Chen, 2010)

นอกจากนี้ วิธีวิทยาเอเชียยังให้ความสำคัญกับการหมุนเวียนของความรู้ในภูมิภาค (Circulation Of knowledge) ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างการอ้างอิงใหม่ แต่ยังสร้างสายสัมพันธ์และความเข้าใจร่วมระหว่างนักวิชาการจากประเทศต่าง ๆ การหมุนเวียนเช่นนี้ทำให้เอเชียไม่ถูกมองว่าเป็นเพียงภูมิศาสตร์ที่แยกขาดจากกัน แต่เป็นภูมิภาคที่เต็มไปด้วยความเชื่อมโยงทั้งในเชิงประวัติศาสตร์และปัจจุบัน อีกประเด็นหนึ่งที่เฉินให้ความสำคัญคือเรื่องภาษา การที่ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษากลางในโลกวิชาการนั้นสร้างความเหลื่อมล้ำอย่างชัดเจน ปัญญาชนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักรู้สึกเสียเปรียบ ทั้งในการนำเสนอ การตีพิมพ์ และการยอมรับในเวทีสากล วิธีวิทยาเอเชียจึงเน้นการใช้ภาษาในภูมิภาคและการแปล มาเป็นกลยุทธ์สำคัญในการลดอำนาจผูกขาดของภาษาอังกฤษ การแปลไม่ได้เป็นเพียงการเปลี่ยนถ้อยคำ แต่เป็นการเปิดพื้นที่ให้เสียงที่หลากหลายมีคุณค่าเท่าเทียมกัน (Chen, 2010)

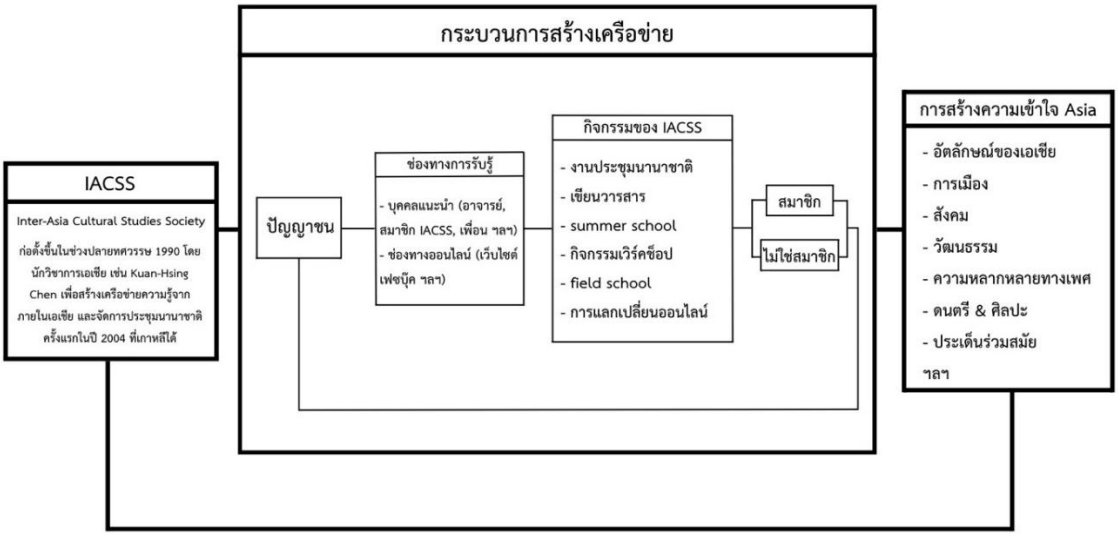
เมื่อมองในบริบทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย วิธีวิทยาเอเชียจึงไม่ใช่แนวคิดเชิงทฤษฎีแบบลอยตัว แต่ปรากฏให้เห็นเชิงประจักษ์จริงภายใต้กระบวนการทำงานของสมาคม ไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุมที่มีนักวิชาการจากหลายประเทศในเอเชียเข้าร่วม การเผยแพร่วารสาร Inter-Asia Cultural Studies ที่รวบรวมงานจากนักวิชาการภูมิภาค หรือการสร้างเวทีให้นักวิชาการรุ่นใหม่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนร่วมภูมิภาค การทำงานเหล่านี้คือ การทำให้เอเชียเป็นศูนย์กลางการอ้างอิงและเป็นฐานของการสร้างความหมายใหม่อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น แนวคิดวิธีวิทยาเอเชียไม่เพียงเป็นข้อเสนอเชิงทฤษฎี แต่เป็นเครื่องมือที่ทำให้นักวิชาการรุ่นใหม่ในสมาคม สามารถนิยามเอเชียในแบบของตนเองได้ งานวิจัยนี้จึงหยิบแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบวิเคราะห์ เพื่อทำความเข้าใจว่าปัญญาชนรุ่นใหม่ผลิตความหมายใหม่ของเอเชียอย่างไรท่ามกลางเงื่อนไขการเมืองของความรู้ที่ยังคงดำรงอยู่

อีกทั้งยังมีงานศึกษาที่มุ่งทำความเข้าใจบทบาทและอัตลักษณ์ของปัญญาชนเอเชียร่วมสมัยจำนวนมาก ช่วยเปิดมุมมองให้เห็นพลวัตที่ซับซ้อนของการทำงานทางวิชาการในภูมิภาค หนึ่งในนักวิชาการที่ได้รับการอ้างถึงบ่อยคือ Chua 2015) ผู้ซึ่งวิเคราะห์บริบทสิงคโปร์และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างเข้มข้น Chua ยังได้กล่าวถึง ปัญญาชนในภูมิภาคต้องเผชิญกับรัฐที่มีอำนาจควบคุมสูง ปัญญาชนจึงไม่สามารถทำงานวิพากษ์ได้อย่างเสรีและเต็มที่ แต่ต้องหาวิธีปรับตัวเพื่อให้สามารถวิจารณ์และนำเสนอความคิดใหม่ ๆ ได้โดยไม่ถูกกดทับโดยตรง (Chua, 2015) งานของ Chua สะท้อนว่าปัญญาชนเอเชียจำนวนมาต้องดำเนินชีวิตอยู่ระหว่างเส้นแบ่งของการวิพากษ์กับการอยู่ร่วมกับอำนาจรัฐ ทำให้บทบาทของพวกเขาเต็มไปด้วยความซับซ้อนและความท้าทาย

อีกกรณีศึกษาที่สำคัญคือ งานของ Ryang (2022) ที่ศึกษาการผลิตความรู้เกี่ยวกับเกาหลีเหนือ ยังแสดงให้เห็นว่าข้อจำกัดด้านข้อมูลและการเมืองโลกทำให้นักวิชาการไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเสรี ผลลัพธ์คือปัญญาชนต้องสร้างการตีความจากสิ่งที่มีอยู่และจากเงื่อนไขทางการเมืองที่จำกัด งานนี้แสดงให้เห็นว่าอัตลักษณ์ของปัญญาชนไม่ได้ถูกกำหนดเพียงจากความตั้งใจส่วนบุคคล แต่ยังถูกกำหนดโดยเงื่อนไขเชิงโครงสร้างที่กว้างกว่านั้น ปัญญาชนที่ทำงานกับประเด็นอ่อนไหวจึงต้องต่อรองกับข้อจำกัดเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง งานศึกษาอื่น ๆ ในภูมิภาคยังสะท้อนประเด็นใกล้เคียงกัน เช่น การศึกษาปัญญาชนในเอเชียใต้ที่ต้องทำงานท่ามกลางความตึงเครียดทางการเมืองและความหลากหลายทางศาสนา หรือการวิจัยเกี่ยวกับนักวิชาการในจีนที่ต้องเผชิญกับการควบคุมอย่างเข้มข้นจากรัฐ แต่ขณะเดียวกันยังมีพื้นที่สร้างสรรค์ในบางเวที แสดงให้เห็นว่าอัตลักษณ์ของปัญญาชนร่วมสมัยไม่ได้เป็นสิ่งตายตัว หากแต่เปลี่ยนแปลงและถูกสร้างขึ้นใหม่อยู่เสมอ ภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละประเทศและแต่ละสถานการณ์ (Ryang, 2022)

เมื่อเปรียบเทียบงานเหล่านี้กับผลการศึกษาของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียพบว่า มีลักษณะร่วมกันคือปัญญาชนรุ่นใหม่ที่มาจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก แต่ที่ต้องทำงานภายใต้ข้อจำกัด ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดเชิงรัฐ สถาบัน หรือระบบวิชาการสากล ประเด็นที่น่าสนใจคือแม้จะอยู่ท่ามกลางข้อจำกัด พวกเขายังหาช่องทางในการสร้างพื้นที่ของตนเองการเข้าร่วมสมาคม ซึ่งเป็นทั้งการหาพื้นที่ใหม่และการต่อรองกับโครงสร้างที่ใหญ่กว่า ผลงานวิจัยในหมวดนี้จึงช่วยสนับสนุนข้อสรุปว่างานของปัญญาชนเอเชียร่วมสมัย มีลักษณะเป็นการอยู่ระหว่างเสมอ คือระหว่างอิสระกับข้อจำกัด ระหว่างเสียงของตนเองกับโครงสร้างที่ครอบงำ และระหว่างความหวังกับความท้าทาย

จากการสำรวจแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถออกแบบกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้พัฒนาโดยยึดจากบทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่และการผลิตความรู้เกี่ยวกับเอเชีย กระบวนการดังกล่าวอธิบายได้ผ่านเส้นทางการสร้างเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการ สมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียก่อตั้งขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1990 โดยนักวิชาการเอเชีย เช่น Chen (2017) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายความรู้ภายในภูมิภาคเอเชีย และได้จัดการประชุมนานาชาติครั้งแรกในปี ค.ศ. 2004 ที่เกาหลีใต้ กรอบแนวคิดนี้สะท้อนว่าปัญญาชนเข้ามามีบทบาทในเครือข่ายผ่านช่องทางการรับรู้ที่หลากหลาย ทั้งจากการแนะนำโดยอาจารย์ เพื่อน สมาชิกของสมาคม รวมถึงการเข้าถึงผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์และเฟซบุ๊ก จากนั้นปัญญาชนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาคม ซึ่งครอบคลุมทั้งงานประชุมนานาชาติ การเขียนวารสาร การจัดโครงการภาคฤดูร้อน กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนออนไลน์ กิจกรรมเหล่านี้เป็นเวทีให้ปัญญาชนทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ใช่สมาชิก สามารถเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการผลิตความรู้ได้

ผลลัพธ์ของกระบวนการเหล่านี้คือ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเอเชีย ในมิติต่าง ๆ เช่น อัตลักษณ์ของเอเชีย การเมือง สังคม วัฒนธรรม ความหลากหลายทางเพศ ดนตรีและศิลปะ ตลอดจนประเด็นร่วมสมัยอื่น ๆ ความเข้าใจเหล่านี้มิได้ถูกสร้างโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นผลจากการถักทอเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในหลายระดับ (Sawangchot, V., & Somboonboorana, S., 2026)

3. วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่มุ่งเน้นแนวทางการวิจัยเชิงตีความ (Interpretive approach) เพื่อทำความเข้าใจบทบาทของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่ และกระบวนการที่นักวิชาการรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในการก่อรูปความหมายของเอเชีย ผ่านประสบการณ์จริงในการประชุมนานาชาติของสมาคม ปี ค.ศ. 2025 ทำหน้าที่เป็นเวทีภาคสนามหลักของการศึกษา ดังนั้นจึงเน้นกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการศึกษานี้คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสมาคมวัฒนธรรมศึกษาระหว่างเอเชียโดยตรง ทั้งในฐานะผู้มีบทบาทด้านการบริหารจัดการของสมาคม และนักวิชาการรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมกิจกรรม

การวิจัยนี้เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์–สิงหาคม พ.ศ. 2568 รวมระยะเวลา 7 เดือน แบ่งเป็น 3 ช่วงระยะเวลา ดังนี้ ช่วงแรก เป็นช่วงก่อนเริ่มงานประชุมวิชาการนานาชาติ Inter-Asia Cultural Studies 2025 ช่วงที่สอง เป็นการประชุมฯ ระหว่างวันที่ 22–26 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 และช่วงที่สาม เป็นช่วงหลังการประชุม ฯ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 ทั้งนี้ การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (1) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กับกิจกรรมของ IACSS ในการประชุมนานาชาติปี ค.ศ. 2025 (2) ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่สะท้อนบทบาทของสมาคมหรือประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมได้ตรงตามคำถามวิจัย และ (3) ผู้ที่ยินยอมให้ข้อมูลและสามารถสื่อสารได้ตามช่องทางที่กำหนด

การศึกษานี้จึงมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวมทั้งสิ้น 17 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้ (1) กลุ่มผู้มีบทบาทด้านการบริหารหรือการจัดการกิจกรรมของสมาคม และ (2) กลุ่มนักวิชาการรุ่นใหม่และผู้เสนอผลงาน รวมถึงเป็นผู้ให้ข้อมูลมีความหลากหลายในมิติภูมิภาคในเอเชีย (เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้) และบริบทสถาบัน เพื่อให้ข้อมูลสะท้อนมุมมองที่หลากหลาย ทั้งจากศูนย์กลางและชายขอบของโลกวิชาการเอเชีย

วิธีการเก็บข้อมูลจึงมีหลายวิธี ได้แก่

1) การรวบรวมเอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ของสมาคม เช่น รายงานการประชุม วารสาร Inter-Asia Cultural Studies และสื่อออนไลน์ที่สมาคมเผยแพร่ เอกสารเหล่านี้ช่วยตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลภาคสนาม และเสริมความน่าเชื่อถือให้กับข้อค้นพบ ตัวอย่างเช่น การยืนยันกำหนดการประชุม รายละเอียดของหัวข้อเสวนา หรือการเปรียบเทียบกับบทความที่ถูกเผยแพร่ในวารสารของสมาคม

2) การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางส่วน ทั้งในรูปแบบสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face to face) และออนไลน์ โดยใช้แนวคำถามเดียวกันเป็นแกนกลางครอบคลุมข้อมูลพื้นฐาน เส้นทางการเข้ามามีส่วนร่วมในสมาคม บทบาทที่เคยมีประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรม และมุมมองต่อบทบาทของสมาคมต่อเส้นทางวิชาการ

3) การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google form) เป็นช่องทางเสริมสำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ไม่สะดวกเข้าร่วมการสัมภาษณ์ โดยประกอบด้วยคำถามข้อมูลพื้นฐาน และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสบการณ์ มุมมอง และความหมายของเอเชีย ที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมสมาคม

4) การสังเกตการณ์ภาคสนาม ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตการณ์ทั้งแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม โดยมุ่งสังเกตประเด็นสำคัญ ได้แก่ รูปแบบปฏิสัมพันธ์ในห้องประชุม การมีส่วนร่วมของนักวิชาการรุ่นใหม่ในกิจกรรม ปฏิสัมพันธ์นอกห้องประชุม เช่น ช่วงพัก การสนทนาไม่เป็นทางการ และบรรยากาศโดยรวมและพลวัตของเครือข่าย ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตถูกบันทึกเป็นบันทึกภาคสนามอย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic analysis) โดยมีขั้นตอน ได้แก่ รวบรวมและถอดความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และบันทึกภาคสนาม การอ่านข้อมูลซ้ำหลายรอบเพื่อทำความเข้าใจภาพรวม การจัดข้อมูลตามคำถามวิจัยและประเด็นที่เกิดขึ้นจากข้อมูล การจัดเป็นประเด็นหลัก (Themes) และนำข้อมูลเหล่านี้มาตีความและเชื่อมโยงประเด็นกับกรอบแนวคิดและคำถามวิจัย

งานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยใช้แนวทางการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถามออนไลน์ และการสังเกตการณ์ภาคสนาม รวมถึงการบันทึกสะท้อนตนเองของผู้วิจัย (Reflexivity) เพื่อพิจารณาอคติที่อาจเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับเสียงจริงของผู้ให้ข้อมูล และสิ่งที่สังเกตได้จากเวทีโดยตรง เนื่องจากเป้าหมายหลักคือ การทำความเข้าใจบทบาทของสมาคมจากประสบการณ์ตรงของผู้มีส่วนร่วม มากกว่าการตรวจสอบกับทฤษฎีจากภายนอก กระบวนการวิเคราะห์จึงเป็นการตีความจากคำบอกเล่า ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสังเกตที่เสริมกันและกันเพื่อเชื่อมโยงกับประเด็นหลักและคำถามวิจัย (1) บทบาทของสมาคม IACSS ในการสร้างเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่ และ (2) การสร้างความเข้าใจร่วมกันในเรื่องเอเชียของนักวิชาการรุ่นใหม่ ข้อมูลทั้งหมดจึงถูกวิเคราะห์อย่างมีลำดับขั้นตอนและชัดเจน เพื่อสะท้อนให้เห็นทั้งมิติของการทำงานเชิงโครงสร้างของสมาคม และมิติของประสบการณ์จริงที่นักวิชาการรุ่นใหม่ได้รับจากการมีส่วนร่วม

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในส่วนนี้นำเสนอและอภิปรายข้อค้นพบโดยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การวิจัยทั้งสองข้อ ได้แก่ (1) บทบาทของสมาคมการศึกษาวัฒนธรรมเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างและส่งเสริมเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่ และ (2) กระบวนการสร้างความเข้าใจร่วมกันและการผลิตองค์ความรู้เกี่ยวกับเอเชียของปัญญาชนรุ่นใหม่ ผลการวิเคราะห์โดยรวมชี้ให้เห็นว่า IACSS มิได้เป็นเพียงเวทีนำเสนอผลงานวิชาการ หากแต่ทำหน้าที่เป็นโครงสร้างทางสังคมของการผลิตความรู้ (Social infrastructure of knowledge production) ที่เชื่อมโยงผู้คน แนวคิด และการปฏิบัติทางวิชาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ทั้งในมิติของการสร้างเครือข่ายและการก่อรูปความหมาย/ความรู้เกี่ยวกับเอเชีย

4.1 ที่มาและพัฒนาการของ IACSS ในฐานะบริบทเชิงสถาบันของการสร้างเครือข่ายและการผลิตความรู้

ข้อมูลจากเอกสารของสมาคมและประวัติการจัดประชุมสะท้อนว่า การรวมตัวของนักวิชาการด้านวัฒนธรรมศึกษาในเอเชียเริ่มต้นมาตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 ในลักษณะเครือข่ายทางวิชาการข้ามพรมแดน โดยมีเป้าหมายสำคัญในการสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่ตั้งอยู่บนประสบการณ์และบริบทของเอเชีย เพื่อลดการพึ่งพากรอบแนวคิดจากโลกตะวันตกแต่เพียงฝ่ายเดียว เครือข่ายดังกล่าวพัฒนาความเข้มแข็งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก่อนจะก่อตั้งสมาคมอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 2004 ภายใต้ชื่อ Inter-Asia Cultural Studies Society (IACSS) ซึ่งสอดคล้องกับการเติบโตของจำนวนผู้เข้าร่วม โดยเฉพาะนักวิชาการรุ่นใหม่และการขยายขอบเขตกิจกรรมของสมาคม

ต่อมา ในปี ค.ศ. 2011 สมาคมได้เริ่มรับสมาชิกอย่างเป็นทางการ จัดการประชุมใหญ่อย่างเป็นระบบ และจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการที่ปรึกษา ดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี พร้อมทั้งจดทะเบียนอย่างเป็นทางการ ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงในนาม Inter-Asia Cultural Studies Society Limited พัฒนาการดังกล่าวสะท้อนการเปลี่ยนผ่านจากเครือข่ายทางปัญญาที่มีลักษณะหลวมไปสู่ความเป็นสถาบันทางสังคมระดับนานาชาติอย่างชัดเจน ในเชิงกิจกรรม IACSS ดำเนินงานผ่านกลไกสำคัญ ได้แก่ การจัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ (Inter-Asia Cultural Studies Conference / IACS Conference) การจัด Summer school การสนับสนุนวารสารวิชาการ Inter-Asia Cultural Studies (Taylor & Francis) ตลอดจนการส่งเสริมเครือข่ายย่อยด้านต่าง ๆ ที่ต่อยอดจากแกนวัฒนธรรมศึกษา เช่น Inter-Asia Popular Music Studies Group (IAPMS) และ Association for Southeast Asian Cinemas (ASEAC) โครงสร้างกิจกรรมเหล่านี้ทำให้สมาคมไม่ได้เป็นเพียง พื้นที่พบปะ หากแต่เป็นกลไกค้ำจุนการแลกเปลี่ยนและการผลิตความรู้ในระดับภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง (Inter-Asia Cultural Studies Society, 2025)

นอกจากนี้ประวัติการจัดประชุมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998–2025 ยังแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนลักษณะการประชุมจากเวทีเชิงปฏิบัติการแบบเชิญเฉพาะในช่วงแรก ไปสู่เวทีที่เปิดรับบทความอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี ค.ศ. 2007 เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของผู้เข้าร่วมและความหลากหลายของหัวข้อการศึกษา โดยในปี ค.ศ. 2025 คณะกรรมการบริหารของสมาคมได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 15 ภายใต้หัวข้อ Geo-Social Connection: The Continuing Journey of Critical Inquiry ซึ่งเป็นทั้งการยืนยันบทบาทของสมาคมในเวทีวิชาการเอเชีย และเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้สนามวิจัยของการศึกษาครั้งนี้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 1 แสดงการจัดประชุม Inter-Asia Cultural Studies Conference ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998-2025

ลำดับที่	ปีที่จัด (ค.ศ.)	หัวข้อการจัดการประชุม	เจ้าภาพ	ประเทศ	จำนวนผู้เข้าร่วม
1	1998	Problematising Asia	Tsing Hua University, Taipei	Taiwan	
2	2000	Transitional Era, Transformative Work	Fukuoka	Japan	
3	2002	New Dimensions of Cultural Studies: Globalization, War, Media and Cultural Studies	Tokyo	Japan	
4	2004	Cultural Theory for Asia: New Pedagogic Possibilities	Center for Social and Culture Studies, Bangalore	India	

ลำดับที่	ปีที่จัด (ค.ศ.)	หัวข้อการจัดการประชุม	เจ้าภาพ	ประเทศ	จำนวนผู้เข้าร่วม
5	2005	Emerging Subjectivities, Movements and Culture	Seoul	South Korea	
6	2007	Conditions of Knowledge and Cultural Production	Shanghai University	China	250
7	2009	IACS Cultural Typhoon Conference Cultural Studies and Asia: Past, Present and Future	Tokyo	Japan	200
8	2011	Cultural Transformation: Development Initiatives and Social Movements	BRAC University, Dhaka	Bangladesh	200
9	2013	Beyond the Culture Industry	National University of Singapore, Kent Ridge Campus	Singapore	300
10	2015	Undercurrents: Unearthing Hidden Social and Discursive Practices	Airlangga University, Surabaya	Indonesia	350
11	2017	Worlding: Asia Beyond/After Globalization	Sungkonghoe University, Seoul	South Korea	600
12	2019	Fluid Circuits: Cultures of Knowledge After the Digital Turn	Silliman University, Dumaguete City	Philippines	300
13	2021	Culture in the Pandemic Age	National University of Singapore, On-line	Singapore	150
14	2023	Post-Pandemic Futures: Re-Mapping Inter-Asian Routes	Ahmedabad University, Hybrid	India	150
15	**2025**	**Geo-Social Connection: The Continuing Journey of Critical Inquiry**	**Walailak University**	**Thailand**	**500**

4.2 IACSS กับบทบาทในการสร้างและค้ำจุนเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่

จากการศึกษาพบว่า IACSS ทำหน้าที่เป็นพื้นที่กลางเชิงสถาบัน (institutional platform) ที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการอย่างหลากหลาย ตั้งแต่การนำเสนอผลงาน การร่วมจัดการประชุม การสนับสนุนงานจัดการประชุม ไปจนถึงการทำงานร่วมกับนักวิชาการอาวุโส กระบวนการดังกล่าวทำให้นักวิชาการรุ่นใหม่มิได้ดำรงบทบาทเป็นเพียงผู้เข้าร่วม หากแต่ค่อย ๆ พัฒนาไปสู่การเป็นตัวแสดงเชิงรุกในสนามวิชาการเอเชีย กล่าวคือเครือข่ายมิได้เกิดขึ้นเฉพาะในระดับปัจเจก แต่ถูกทำให้เป็นไปได้ผ่านโครงสร้างของสมาคมที่เอื้อต่อการพบปะ การทำงานร่วม และการต่อยอดความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นถึงการก่อรูปของปัญญาชนรุ่นใหม่มิได้เกิดจากการสั่งสมความรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว หากแต่เกิดจากการได้ ลงมือปฏิบัติจริง ภายในเครือข่ายวิชาการระดับภูมิภาค ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้บทบาท การสร้างความมั่นใจ และการรับรองทางสังคมในสนามวิชาการ หลักฐานเชิงประจักษ์ปรากฏผ่านการสะท้อนประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล เช่น

> “...แม้จะตื่นเต้นและกังวล แต่การได้มีโอกาสขึ้นพูดในเวทีใหญ่เช่นนี้ทำให้ฉันมั่นใจว่า... ตัวเองก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งของวงวิชาการเอเชียได้...”
>
> (ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 5, หญิง อายุ 35 ปี อาจารย์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์: 14 กันยายน 2568)

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าเครือข่ายดังกล่าวมิได้ดำรงอยู่ในสภาวะปลอดอำนาจ หากแต่เป็นพื้นที่ที่ต้องต่อรองกับข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในฐานะภาษาหลักของเวทีสากล ระบบการตีพิมพ์ที่ยึดมาตรฐานตะวันตก และความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากรระหว่างสถาบัน/ประเทศ เงื่อนไขเหล่านี้สะท้อนประเด็น ความรู้และอำนาจ ที่แม้ว่าสมาคมจะเปิดพื้นที่ให้แลกเปลี่ยนอย่างเสมอภาค แต่โครงสร้างภายนอกของโลกวิชาการสากลยังคงกำกับรูปแบบการมีส่วนร่วมและโอกาสความก้าวหน้าทางวิชาการ

> “...ตลอดหลายปีที่ผ่านมา IACSS ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการในฐานะเครือข่ายข้ามชาติ อุปสรรคหนึ่งคือ อุปสรรคด้านภาษาและวัฒนธรรม...”
> (ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 7, หญิง อายุ 36 ปี นักศึกษาปริญญาเอก, Google Form: 11 กันยายน 2568)

> “...แม้ที่สมาคมเราจะได้พูดอย่างอิสระ แต่สุดท้ายถ้าอยากก้าวหน้าในมหาวิทยาลัย เราก็ต้องตีพิมพ์ในวารสารฝรั่งอยู่ดี...”
> (ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 15, หญิง อาจารย์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์: 14 กันยายน 2568)

ดังนั้นกล่าวได้ว่า IACSS ทำหน้าที่เป็นทั้งพื้นที่บ่มเพาะและกลไกค้ำจุนเครือข่ายของปัญญาชนรุ่นใหม่ ขณะเดียวกันเครือข่ายดังกล่าวยังคงต้องต่อรองกับโครงสร้างอำนาจของโลกวิชาการสากลอย่างต่อเนื่อง

5. อภิปรายผล

จากความเข้าใจร่วมสู่การผลิตองค์ความรู้เกี่ยวกับเอเชีย พบว่า การเข้าร่วมเวที IACSS ไม่ได้ก่อให้เกิดเพียงความเข้าใจร่วมกันในเชิงนามธรรม หากแต่เอื้อให้เกิดกระบวนการผลิตองค์ความรู้ร่วมกัน (Collective knowledge production) อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้อย่างน้อย 3 ลักษณะ ดังนี้

1) เวทีของสมาคมสนับสนุนให้เกิดการปรับโจทย์วิจัยและกรอบการตีความ โดยนักวิชาการรุ่นใหม่จำนวนมากเริ่มตั้งคำถามต่อการใช้ทฤษฎีตะวันตกเป็นกรอบหลัก และหันมาให้ความสำคัญกับประสบการณ์และบริบทของเอเชียเป็นจุดตั้งต้นของการวิเคราะห์ กระบวนการดังกล่าวทำให้เอเชียไม่ถูกทำให้เป็นเพียงกรณีศึกษา หากแต่กลายเป็นฐานของการตั้งคำถามเชิงทฤษฎีด้วยตนเอง

2) สมาคมเอื้อให้เกิดการต่อยอดเป็นความร่วมมือเชิงรูปธรรมมากกว่าการเป็นเวทีชั่วคราว เช่น การเขียนบทความร่วม การจัดเวทีร่วม การแลกเปลี่ยนต้นฉบับงานวิจัยเพื่อวิพากษ์และพัฒนางาน กระบวนการนี้ชี้ว่า IACSS ทำหน้าที่เป็นจุดเริ่มต้นของวงจรการผลิตองค์ความรู้ระยะยาว

3) การแลกเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดภาษาและชุดความหมายใหม่เกี่ยวกับเอเชีย โดยความหมายของเอเชียถูกก่อรูปผ่านความสัมพันธ์ข้ามพรมแดน ข้ามภาษา และข้ามรุ่น มากกว่าการนิยามโดยบุคคลหรือประเทศใดประเทศหนึ่ง

ทั้งสามประเด็นนี้สนับสนุนข้อเสนอเรื่องวิธีวิทยาเอเชียของ Chen (2010) กล่าวคือ วิธีวิทยาเอเชียมิได้ปรากฏเพียงในระดับข้อเสนอเชิงแนวคิด แต่เกิดขึ้นจริงผ่านการอ้างอิงกันเองในภูมิภาคและการสร้างความร่วมมือเชิงวิชาการ หลักฐานจากผู้ให้ข้อมูลสะท้อนมิติการเรียนรู้ผ่านเสียงของภูมิภาคโดยตรง เช่น

> “...การประชุมครั้งนี้เปิดมุมมองใหม่ให้ฉันมากกว่าการอ่านหนังสือ เพราะได้ฟังคนจากหลายประเทศพูดถึงประสบการณ์ตรง...”
> (ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 3, หญิง อายุ 34 ปี นักศึกษาปริญญาเอก, Google Form: 27 สิงหาคม 2568)

นอกจากนี้ มิติความสัมพันธ์นอกห้องประชุมยังมีนัยสำคัญต่อการผลิตความรู้ในเชิงเครือข่าย เพราะเป็นพื้นที่ที่เกิดการแลกเปลี่ยนอย่างไม่เป็นทางการ การสร้างความไว้วางใจ และการวางรากฐานความร่วมมือระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตในงานศึกษาด้านเครือข่ายปัญญาชนของ Chua (2015) ที่เน้นบทบาทของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลต่อการคงอยู่ของเครือข่าย

> “...การคุยระหว่างพักเบรกหรือกินข้าวด้วยกันบางครั้งมีประโยชน์มากกว่าการประชุม เพราะเราพูดกันแบบเปิดใจ...”
> (ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 15, หญิง อาจารย์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์: 14 กันยายน 2568)

เห็นได้ว่า IACSS เป็นเวทีที่ทำให้ความเข้าใจร่วมค่อย ๆ เคลื่อนไปสู่การผลิตองค์ความรู้ร่วมกัน ผ่านทั้งการพัฒนากรอบคิด การต่อยอดความร่วมมือ และการก่อรูปชุดความหมายใหม่เกี่ยวกับเอเชียภายในภูมิภาค

นอกจากนี้ เอเชียในฐานะกระบวนการและการเมืองของความรู้ในสนามวิชาการเอเชีย เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าเอเชียมิได้ถูกนิยามในฐานะภูมิศาสตร์คงที่ หากแต่เป็นกระบวนการที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ผ่านความสัมพันธ์และการปฏิบัติของผู้คนในเครือข่าย การนิยามเช่นนี้ท้าทายกรอบลัทธิตะวันออกที่มองเอเชียจากสายตาภายนอก และตอกย้ำความเป็นไปได้ของการนิยามตนเองของภูมิภาคผ่านประสบการณ์ร่วมของผู้คนภายในภูมิภาค ดังสะท้อนจากผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งว่า

“...สำหรับฉัน เอเชียไม่ใช่เพียงภูมิศาสตร์ แต่คือความสัมพันธ์ที่เราสร้างขึ้นในการประชุมครั้งนี้...”

(ผู้ให้ข้อมูลหมายเลข 14, หญิง อาจารย์มหาวิทยาลัย, สัมภาษณ์: 14 กันยายน 2568)

อย่างไรก็ตาม การนิยามเอเชียดังกล่าวยังดำเนินไปภายใต้การเมืองของความรู้ที่ให้คุณค่ากับมาตรฐานตะวันตกเป็นหลัก ส่งผลให้การผลิตองค์ความรู้ในเอเชียมีลักษณะเป็นการต่อรองอย่างต่อเนื่องระหว่างความพยายามสร้างทางเลือกกับโครงสร้างสากลที่ยังครอบงำอยู่ โดยเฉพาะในประเด็นภาษาและระบบการตีพิมพ์

ดังนั้น IACSS จึงทำหน้าที่พร้อมกันหลายระดับ ได้แก่ (1) พื้นที่บ่มเพาะปัญญาชนรุ่นใหม่ (2) โครงสร้างการผลิตองค์ความรู้ร่วมกันในภูมิภาค และ (3) สนามต่อรองการเมืองของความรู้ ซึ่งทำให้เห็นว่าเอเชียไม่ได้เป็นเพียงแนวคิด หากแต่เป็นกระบวนการที่ยังคงดำเนินอยู่ผ่านเครือข่าย ความสัมพันธ์ และการปฏิบัติทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม

การประชุม IACS ประจำปี ค.ศ. 2025 กลายเป็นการพบปะที่มีลักษณะทั้งความคุ้นเคยและโดดเด่น ในเวลาเดียวกัน ความคุ้นเคยเกิดจากการได้กลับมาพบปะและสานต่อเครือข่ายทางวิชาการ ขณะที่ความโดดเด่นเฉพาะตัวของแต่ละครั้งเกิดจากบริบทเชิงสถานที่มีส่วนกำหนดบรรยากาศ ประเด็นสนทนา และการก่อรูปของชุมชนวิชาการ เจ้าภาพการประชุมมิได้ทำหน้าที่เพียงจัดเตรียมสถานที่ หากยังมีบทบาทในการจัดวางบริบททางปัญญา สังคม วัฒนธรรม และมิติทางวัตถุที่หล่อหลอมประสบการณ์การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ร่วมกัน ดังนั้นการประชุมปี ค.ศ. 2025 และบริบทของสถานที่ได้เชื้อเชิญให้ผู้เข้าร่วมพิจารณาใหม่ว่าสถานที่หล่อหลอมความเป็นไปได้ทางญาณวิทยาอย่างไร ชายขอบทำให้ศูนย์กลางสั่นคลอนได้อย่างไร และจินตนาการระดับภูมิภาคทางเลือกก่อรูปขึ้นได้อย่างไร (Somboonboorana et al., 2026: 3) ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และตำแหน่งเชิงชายขอบของจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงสะท้อนถึงประวัติศาสตร์อันหลากหลายของผู้คน อีกทั้งได้เน้นย้ำความสำคัญของมุมมองจากพื้นที่ที่เคยถูกทำให้เป็นรอง และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนอกกรอบอำนาจนำ บริบทดังกล่าวจึงมีศักยภาพในการสำรวจว่าการเชื่อมโยงทางภูมิสังคมสามารถก่อรูปขึ้นได้อย่างไร ภายใต้เงื่อนไขของภูมิรัฐศาสตร์และโครงสร้างการผลิตความรู้ระดับโลก ผู้จัดงานได้ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ของการประชุมในฐานะพื้นที่แห่งการพบปะ และการเชื่อมต่อที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของบรรยากาศร่วมกัน ซึ่งเอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางปัญญาในรูปแบบใหม่ ภายใต้หัวข้อ Geo-Social Connection: The Continuing Journey of Critical Inquiry

การประชุมปี ค.ศ. 2025 มุ่งหมายที่จะปรับความสัมพันธ์ใหม่ ทั้งในลักษณะที่ตั้งใจและที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดหมาย พร้อมทั้งสะท้อนให้เห็นว่าการผลิตองค์ความรู้ระหว่างเอเชีย พึ่งพาการเผชิญหน้าและการปฏิสัมพันธ์ที่ก้าวพ้นโครงสร้างทางการของกลไกการประชุมมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการประชุมจึงถูกออกแบบในฐานะการปฏิบัติการของการเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์และสังคม เพื่อสร้างเงื่อนไขทั้งทางญาณวิทยาและทางอารมณ์สำหรับการผลิต การหมุนเวียน และการรับรู้ประสบการณ์ของความรู้ ภายใต้บริบทเฉพาะของนครศรีธรรมราช สิ่งที่ปรากฏขึ้นคือสนามแห่งการสอบถามซึ่งลำดับชั้นเชิงอำนาจอ่อนตัวลง และการปฏิบัติทางวิชาการเชื่อมร้อยกับความสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับภูมิทัศน์ วาทกรรมกับการอยู่อาศัย การวิพากษ์กับการสังสรรค์ ดังที่ผู้จัดงานได้ชี้ไว้อย่างลุ่มลึกว่าการสอบถามเชิงวิพากษ์จะเจริญงอกงามเมื่อใส่ใจต่อพื้นผิวของสถานที่ ความซับซ้อนของผู้คน และการเผชิญหน้าที่ไม่อาจคาดการณ์ซึ่งเกิดขึ้น ณ จุดตัดของสิ่งเหล่านี้ ในความหมายนี้ การประชุมปี ค.ศ. 2025 มิได้เพียงตอกย้ำพัฒนาการของโครงการ Inter-Asia Cultural Studies เท่านั้น หากยังเปิดพื้นที่ให้เห็นความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ของการจัดวางความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ ผู้คน และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการในครั้งต่อ ๆ ไป (Inter-Asia Cultural Studies Society, 2026)

6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผล

งานวิจัยนี้มุ่งอธิบายบทบาทของสมาคมการศึกษาวัฒนธรรมเอเชีย (Inter-Asia Cultural Studies Society: IACSS) ในการสร้างและค้ำจุนเครือข่ายปัญญาชนรุ่นใหม่ในภูมิภาคเอเชีย และเอื้อให้เกิดกระบวนการสร้างความเข้าใจร่วมกันและการผลิตองค์ความรู้เกี่ยวกับเอเชียของนักวิชาการรุ่นใหม่ ผลการศึกษาพบว่า IACSS มิได้ทำหน้าที่เพียงเป็นเวทีนำเสนอผลงาน แต่เป็นโครงสร้างทางสังคมของการผลิตความรู้ ที่ทำให้เครือข่ายวิชาการสามารถดำรงอยู่และขยายตัวได้จริง ผ่านกลไกสำคัญ เช่น การประชุมวิชาการระดับนานาชาติ การจัดกิจกรรมเชิงบ่มเพาะ อาทิ Summer school และการสนับสนุนพื้นที่เผยแพร่ผลงานในรูปแบบวารสารและเครือข่ายย่อย

ในมิติของการสร้างเครือข่าย สะท้อนให้เห็นถึงการเปิดพื้นที่ให้นักวิชาการรุ่นใหม่ได้ ลงมือปฏิบัติจริง ในสนามวิชาการระดับภูมิภาค ตั้งแต่การนำเสนอผลงาน การร่วมจัดกิจกรรม ตลอดจนการเรียนรู้ผ่านปฏิสัมพันธ์กับนักวิชาการอาวุโส กระบวนการดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ การรับรองทางวิชาการ และการสร้างตัวตนของนักวิชาการรุ่นใหม่ในเวทีเอเชีย อย่างไรก็ตาม เครือข่ายดังกล่าวยังดำรงอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะอำนาจของภาษาอังกฤษ ระบบการตีพิมพ์ที่ยึดมาตรฐานตะวันตก และความเหลื่อมล้ำด้านทรัพยากร ทำให้การเข้าถึงโอกาสทางวิชาการไม่เท่าเทียมกัน

ในมิติของการผลิตองค์ความรู้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจร่วมเกี่ยวกับเอเชียในเวที IACSS มิได้หยุดอยู่ที่การแลกเปลี่ยนมุมมองเท่านั้น แต่ค่อย ๆ เคลื่อนไปสู่การผลิตองค์ความรู้ร่วมกัน ผ่านการปรับกรอบคิดและโจทย์วิจัย การอ้างอิงกันเองในภูมิภาค การต่อยอดความร่วมมือเชิงรูปธรรม และการก่อรูปชุดความหมายใหม่เกี่ยวกับเอเชียในฐานะความสัมพันธ์และกระบวนการที่ถูกสร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษานี้จึงสนับสนุนแนวคิดวิธีวิทยาเอเชียที่วิเคราะห์ถึงความเป็นเอเชีย สามารถเป็นฐานอ้างอิงของการสร้างความรู้ได้โดยไม่จำเป็นต้องผ่านกรอบตะวันตกเสมอไป ขณะเดียวกันงานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การผลิตความรู้ในเอเชียต้องดำเนินไปท่ามกลางการเมืองของความรู้ที่ยังคงครอบงำอยู่

โดยรวมแล้ว งานวิจัยนี้ช่วยขยายความเข้าใจต่อเครือข่ายวิชาการในเอเชีย จากการมองว่าเป็นเพียงพื้นที่แลกเปลี่ยนไปสู่การมองว่าเป็นกลไกการผลิตความรู้และเป็นสนามที่ปัญญาชนรุ่นใหม่ ต่อรองทั้งกับโครงสร้างภายในของเครือข่ายและโครงสร้างสากลของโลกวิชาการไปพร้อมกัน

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติสำหรับสมาคมและเครือข่ายวิชาการ

1) พัฒนากลไกพี่เลี้ยง (Mentorship) และการบ่มเพาะต่อเนื่อง ควรจัดระบบพี่เลี้ยงระยะยาวที่เชื่อมโยงนักวิชาการอาวุโสกับนักวิชาการรุ่นใหม่ต่อเนื่องหลังการประชุม เช่น กลุ่มอ่านงาน (Reading group) คลินิกบทความ (Writing clinic) หรือระบบให้ข้อเสนอแนะต้นฉบับ เพื่อให้เครือข่ายไม่สิ้นสุดเพียงกิจกรรมรายปี แต่ต่อยอดเป็นการผลิตผลงานวิชาการที่จับต้องได้

2) ลดอุปสรรคด้านภาษาและการเข้าถึงเวที ควรสนับสนุนการสื่อสารหลายภาษา (Multilingual practices) เช่น Session ที่อนุญาตให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับการแปลสรุป หรือจัด Workshop การเขียนเชิงวิชาการสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา รวมถึงสร้างระบบทุนสนับสนุนค่าลงทะเบียน/ค่าเดินทางให้ผู้เข้าร่วมจากสถาบันที่มีทรัพยากรจำกัด

3) สร้างแพลตฟอร์มความร่วมมือหลังประชุม (Post-conference collaboration) ควรมีพื้นที่ออนไลน์ของสมาคมที่ออกแบบเพื่อการทำงานร่วมกันจริง เช่น การจัดทำคลังข้อมูล (Repository) สำหรับรวบรวมเนื้อหาจากแต่ละหัวข้อหรือเวทีเสวนา (Panel/topic) จับคู่ (Matching) นักวิจัยตามความสนใจร่วมกัน ตลอดจนช่องทางสำหรับประกาศรับบทความ (Call for papers) หรือโครงการวิจัยร่วม ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดวงจรการผลิตองค์ความรู้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว

4) ยกระดับผลลัพธ์ด้านการผลิตความรู้ให้ชัดเจน การประชุมควรมีเป้าหมายผลผลิตเชิงวิชาการที่ชัด เช่น การจัดทำวารสารฉบับพิเศษ (Special issue) หนังสือรวมบทความ (Edited volume) หรือการออกแบบหัวข้อเฉพาะ (Themed panel) ที่เชื่อมกับการตีพิมพ์ เพื่อทำให้บทบาทของสมาคมในฐานะโครงสร้างการผลิตความรู้ ปรากฏชัดทั้งเชิงหลักฐานและเชิงผลลัพธ์

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่สนับสนุนการทำวิจัยเรื่องนี้ รวมถึงการให้คำแนะนำและข้อเสนอ อันเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา POS64-430 โครงงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ขอบคุณคณะทำงานโครงการประชุมวิชาการนานาชาติ Inter-Asia Cultural Studies 2025 และผู้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้

บรรณานุกรม

Appadurai, A. (1996). *Modernity at large: Cultural dimensions of globalization.* University of Minnesota Press.

Chen, K.-H., & Chua, B. H. (2006). *The Inter-Asia cultural studies reader.* Routledge.

Chen, K.-H. (2010). *Asia as Method: Toward deimperialization.* Duke University Press.

Chen, K.-H. (2017). *Asia as Method [วิธีวิทยาเอเชีย: การก้าวข้ามเงื่อนไขปัจจุบันของการผลิตความรู้]* (Somboonboorana, S. and Sawangchot, V.,Trans.). Inter-Asia School Bangkok. (Original work published 2010) (in Thai)

Chua, B. H. (2015). *Liberalism disavowed: Communitarianism and state capitalism in Singapore.* NUS Press.

Dirlik, A. (2007). *Global modernity: Modernity in the age of global capitalism.* Paradigm Publishers.

Foucault, M. (1980). *Power/knowledge: Selected interviews and other writings 1972–1977.* Pantheon.

Gramsci., A. (1971). *Selections from the prison notebooks.* International Publishers.

Hall, S. (1990). Cultural identity and diaspora. In J. Rutherford (Ed.), *Identity: Community, culture, difference* (pp. 222–237). Lawrence & Wishart.

Inter-Asia Cultural Studies Society. (2024). About Inter-Asia cultural studies/ Conference program. *Summer School*. https://culturalstudies.asia/summer-school.

Inter-Asia Cultural Studies Society. (2025). IACS Conference. *Inter-Asia Cultural Studies*. https://culturalstudies.asia/iacs-conference/

Inter-Asia Cultural Studies Society. (2026). On the Geo-social Milieu of IACS 2025: Reflections from the Organisers. *IACS Society*. https://culturalstudies.asia/on-the-geo-social-milieu-of-iacs-2025-reflections-from-the-organisers/

Iwabuchi, K. (2014). *Resilient borders and cultural diversity: Internationalism, brand nationalism, and multiculturalism in Japan.* Lexington Books.

Ryang, S. (2022). *Reading North Korea: An ethnological inquiry.* Harvard University Asia Center.

Said, E. W. (1994). *Representations of the intellectual.* Vintage.

Sawangchot, V., & Somboonboorana, S. (2026). Guest Editors' Note. *Inter-Asia Cultural Studies*, *27*(1), 1. https://doi.org/10.1080/14649373.2025.2607202

Somboonboorana et al. (2026). Geo-social milieu of IACS 2025. *Inter-Asia Cultural Studies*, *27*(1), 1-7. https://doi.org/10.1080/14649373.2025.2610098